

Diarienummer M2021/00092

Yttrande över betänkande Havet och människan (SOU 2020:83)

Lighthouse är en nationell samverkansplattform för sjöfartsforskning och innovation med deltagare från såväl näring, offentlig sektor som akademi och institut. Vi har tagit del av Miljömålsberedningens delbetänkande *Havet och människan*, SOU 2020:83, och vi bifogar nedan ett yttrande avseende denna.

Svensk Sjöfart har i ett utlåtande relaterat till betänkandet föreslagit att man ska öka sjöfartens forsknings- och innovationsmedel till 250 miljoner kronor årligen och att staten borde gå före i omställningen. Detta är något som vi ställer oss bakom och som vi går hand i hand. Med mer resurser finns det möjlighet till fler forskningsprojekt där även offentlig sektor kommer förväntas delta och dra nytta utav resultaten. Ökningen av forsknings- och innovationsmedel ska ses som en del av lösningen på de problem som betänkandet på ett förtjänstfullt sätt identifierar.

Betänkandet belyser i avsnitt 18.8 det faktum att det saknas mycket forskning på området hållbar sjöfart. Lighthouse driver sedan 2019 branschprogrammet Hållbar sjöfart som omfattar 10MKR per år, och som ingår i Trafikverkets forskning- och innovationsverksamhet för sjöfart, men programmet är förhållandevis litet och behovet är väsentligt större än så.

Lighthouse verkar, som nämns i betänkandet, inom den Brysselbaserade teknikplattformen Waterborne. Sjöfartens miljö- och climateffekter är identifierade som viktiga inom plattformen och det är glädjande att detta får ett större fokus i kommande sjuåriga ramprogram för forskning Horisont Europa.

I kapitel 23 belyses behovet av kunskap och forskning om havsmiljön. Betänkandet slår fast att *forskning och kunskap om havet och dess miljö inte enbart är en fråga för naturvetare utan berör många olika forskningsområden och discipliner*. Detta är något som Lighthouse tidigt identifierat, och har därför sedan start varit multidisciplinärt samarbete. Vi tror att detta är viktigt att ha med sig när det kommer till att lösa sjöfartens utmaningar.

I samma kapitel slår betänkandet fast att *det behövs långsiktig kunskapsförsörjning och forskning om undervattensbullers påverkan på havsmiljön och dess ekosystem*. Man menar vidare att det är otydligt hur forskning kring sjöfartens miljöpåverkan ska finansieras när det gäller bullerfrågan. Man påtalar att förslag på forskningsprojekt kring undervattensbuller från fritidsbåtar fått avslag i Trafikverkets sjöfartsportfölj med hänvisning till att detta inte faller inom portföljens målområde. Detta är ett exempel som gör det tydligt att det behövs en riktad finansiering för forskning om sjöfartens sekundära miljöeffekter. Författningsförslaget i kapitel 1, 5§ punkt 10 om att ge Havs- och vattenmyndigheten uppdraget att finansiera havs- och vattenmiljöforskning som ska stötta myndighetens arbete är därför mycket välkommet från Lighthouse sida.

Göteborg den 19 maj 2021

Åsa Burman
Verksamhetschef Lighthouse